

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 543/2025
14.05.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Милене Рашић, председника већа, Гордане Којић, Александра Степановића, Мирољуба Томића и Дијане Јанковић, чланова већа, са саветником Врховног суда Снежаном Меденицом, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због продуженог кривичног дела обљуба са дететом из члана 180. став 1. у вези члана 61. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости јавног тужиоца Врховног јавног тужилаштва Ктз 423/2025 од 22.04.2025. године, поднетом против правноснажне пресуде Апелационог суда у Београду Кж1 бр.818/24 од 21.10.2024. године, у седници већа одржаној дана 14. маја 2025. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ захтев за заштиту законитости јавног тужиоца Врховног јавног тужилаштва Ктз 423/2025 од 22.04.2025. године и утврђује да је правноснажном пресудом Апелационог суда у Београду Кж1 бр.818/24 од 21.10.2024. године учињена повреда закона – битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) Законика о кривичном поступку и повреда кривичног закона из члана 439. тачка 1) Законика о кривичном поступку, у корист окривљеног АА.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Смедереву К бр.4/24 од 31.05.2024. године окривљени АА је на основу члана 423. став 1. тачка 1) ЗКП ослобођен од оптужбе да је извршио продужено кривично дело обљуба са дететом из члана 180. став 1. у вези члана 61. КЗ.

Истом пресудом, оштећена малолетна ББ упућена је на парнични поступак ради остваривања имовинскоправног захтева, за накнаду неимовинске штете, и одређено је да трошкови кривичног поступка падају на терет буџетских средстава.

Пресудом Апелационог суда у Београду Кж1 бр.818/24 од 21.10.2024. године, поводом жалбе јавног тужиоца Вишег јавног тужилаштва у Смедереву, а по службеној дужности, пресуда Вишег суда у Смедереву К бр.4/24 од 31.05.2024. године преиначена је тако што је окривљени АА на основу члана 423. став 1. тачка 1) ЗКП у вези члана 180. став 4. КЗ ослобођен од оптужбе да је учинио продужено кривично дело обљуба са дететом из члана 180. став 1. у вези члана 61. КЗ, док је жалба јавног

тужиоца Вишег јавног тужилаштва у Смедереву, изјављена против првостепене пресуде одбијена као неоснована и првостепена пресуда у непреиначеном делу остала неизмењена.

Јавни тужилац Врховног јавног тужилаштва поднео је захтев за заштиту законитости Ктз бр.423/2025 од 22.04.2025. године, само против правноснажне пресуде Апелационог суда у Београду Кж1 бр.818/24 од 21.10.2024. године, због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП и повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни суд усвоји захтев и утврди да је побијаном пресудом учињена повреда закона у корист окривљеног.

Врховни суд доставио је примерак захтева за заштиту законитости браниоцу окривљеног АА – адвокату Слободану Сврзићу, сходно одредби члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку и у седници већа, коју је одржао без обавештавања јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), након разматрања списка предмета и правноснажне пресуде против које је захтев за заштиту законитости поднет, те након оцене навода изложених у захтеву, нашао:

Захтев је основан.

Основано се у поднетом захтеву за заштиту законитости Врховног јавног тужилаштва указује да је правноснажна пресуда Апелационог суда у Београду Кж1 бр.818/24 од 21.10.2024. године донета уз повреду закона – битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП и повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, у корист окривљеног.

Наиме, Апелациони суд у Београду је побијаном пресудом на основу члана 423. став 1. тачка 1) ЗКП, у вези члана 180. став 4. КЗ, окривљеног АА ослободио од оптужбе да је учинио продужено кривично дело обљуба са дететом из члана 180. став 1. у вези члана 61. КЗ, и у образложењу своје одлуке, на четвртој страни, трећи став, навео да по питању физичке и душевне зрелости не постоји значајнија разлика у развијености између окривљеног и оштећене, између осталог зато што се њихове интелектуалне могућности крећу у оквирима просека, при чему није узео у обзир чињеницу да је у време критичног догађаја окривљени имао 26 година, док је оштећена ББ била дете, са навршених 13 година живота.

Одредбом члана 180. став 4. КЗ, прописано је да се неће казнити за дело из става 1. тог члана учинилац дела, уколико између њега и детета не постоји значајна разлика у њиховој душевној и телесној зрелости.

Имајући у виду цитирану законску одредбу, те чињеницу да је разлика у годинама живота између окривљеног и оштећене износила 13 година у време критичног догађаја и да је оштећена била дете, то је по оцени овога суда нејасан став Апелационог суда у Београду да између окривљеног и оштећене нема значајније разлике у душевној развијености, посебно имајући у виду налаз и мишљење вештака др Наташе Марковић и Снежане Ђурић од 28.12.2021. године, који Апелациони суд у Београду такође наводи на страни 4 став 1 своје пресуде, а на који начин је учињена

битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП, што се основано истиче у поднетом захтеву.

Поред тога, налазећи да у конкретном случају има места за примену посебног основа искључења противправности из члана 180. став 4. КЗ јер не постоји значајнија разлика у погледу душевне зрелости између окривљеног и оштећене, Апелациони суд у Београду учинио је и повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП по питању да ли је дело за које се окривљени гони кривично дело.

Ово имајући у виду да је смисао одредбе члана 180. став 4. КЗ да се искључи кажњавање окривљеног само у ситуацији када између њега и детета не постоји значајнија разлика у њиховој душевној и телесној зрелости, па како је оштећена у инкриминисаном периоду била дете (13 година) док је окривљени имао 26 година, при чињеници да из налаза и мишљења судских вештака од 28.12.2021. године произилази да је између малолетне оштећене и окривљеног постојала значајнија разлика у психолошкој зрелости, то је неприхватљив став Апелационог суда у Београду да су у конкретном случају испуњени услови за примену посебног основа искључења противправности из члана 180. став 4. КЗ и да окривљеног ваља ослободити од оптужбе на основу члана 423. став 1. тачка 1) ЗКП.

Из наведених разлога, налазећи да је побијана пресуда донета уз битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП и повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП у корист окривљеног, на шта се основано указује у захтеву за заштиту законитости јавног тужиоца Врховног јавног тужилаштва, то је Врховни суд у поступајући у смислу одредбе члана 493. ЗКП, не дирајући у правноснажност побијане пресуде, усвојио поднети захтев и утврдио да су побијаном пресудом Апелационог суда у Београду Кж1 бр.818/24 од 21.10.2024. године, учињене наведене повреде закона у корист окривљеног АА.

Са свега изложеног, а на основу одредбе члана 492. став 3. ЗКП донета је одлука као у изреци пресуде.

Записничар-саветник
Снежана Меденица, с.р.

Председник већа-судија
Милена Рашић, с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић